

Årsredovisning stadsdelsnämnder 2016

Stadsdelsnämnden Norr

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Strategiska målområden - indikatorer och uppdrag	3
2.1 Människor möts i Borås	3
2.2 Vi tar gemensamt ansvar för barn och unga.....	5
2.3 Ekologisk hållbarhet lokalt och globalt.....	9
2.4 Ekonomi och egen organisation	11
3 Stadsdelsverksamhet	12
3.1 Resultat	12
3.2 Budgetavvikelse	13
3.3 Verksamheternas utveckling	15
4 Kommungemensam verksamhet	24
4.1 Resultat	24
4.2 Kommunövergripande verksamhet.....	25
4.3 Kommungemensam produktion.....	29
5 Verksamhetsmått	31
5.1 Fritidsverksamhet	31
5.2 Kultur	31
5.3 Skola	31
5.4 Förskola.....	34
5.5 Individ- och familjeomsorg för barn och ungdomar.....	35
5.6 Äldreomsorg	37
5.7 Egen organisation	39
6 Investeringar	39

1 Inledning

Det sista året av Stadsdelsnämnden Norrs historia har präglats av förberedande och avslutande arbete, förberedande inför ny organisation och avslutande av stadsdelsnämndens arbete. Ambitionen har varit att verksamheterna ska få en så smidig övergång in i den nya organisationen som möjligt.

Flera av nämndens verksamheter har präglats av svårigheter att rekrytera personal. Svårrekryterade yrkesgrupper är bland annat lärare, förskollärare, socionomer, sjuksköterskor, kockar och omvårdnadspersonal. Svårigheten att rekrytera påverkar bland annat kontinuiteten och lönebildningen.

Den kommungemensamma verksamheten inom IFO Asyl har haft ett ansträngt år efter att under 2015 ha tagit emot många ensamkommande barn. Arbetet med att komma ikapp med utredningar och skapa goda förutsättningar för de ensamkommande barnen har präglat arbetet.

Inom skolans område har året handlat om elevtillströmningen. Många nyanlända har placerats på skolorna, varav många i högstadieåldern. Sedan 2013 har andelen elever ökat med en normalstor skola. Detta påverkar verksamheten, då det är trångt på flera skolor, vilket får effekt på det pedagogiska arbetet.

Förskolan har erbjudit plats och omsorg efter föräldrarnas behov. Trycket har varit stort på platser i centrum. Personalomsättningen har varit låg. Trollevis paviljonger i Sparsör har invigts och verksamheten har lämnat Smörbollen som varit utdömd av Arbetsmiljöverket under lång tid.

IFO har fokuserat på det förebyggande arbetet med barn och unga. Medskapande och inflytande har varit ledord. Våren präglades av rekryteringsbehov, men under hösten var bemanningen i stort sett fulltalig. Verksamheten har förberetts inför att bli en nämnd och stadsdelarna har samverkat allt mer för att skapa en smidig övergång.

Inom äldreomsorgen har de tre enheterna för myndighet slagits samman i syfte att skapa förutsättningar för mer likriktade bedömningar. Antal köpta platser inom vård- och omsorgsboende har varit stort, och antalet köpta dygn på korttid har ökat under 2016. Tidigare påbörjade projekt har arbetats vidare med under året, bland annat effekterna av beslutet av borttagande av delade turer och införande av resursspass. Implementering av flera IT-system för att effektivisera verksamheten bland annat Time Care. Flera hemtjänstgrupper har inför E-inköp efter ett lyckat försök inom Norrmalms hemtjänst.

Kultur och fritid har bedrivit uppskattad verksamhet i form av stadsdelens bibliotek, fritidsgårdar, Framtid Sjöbo, badresor och barnkoloni.

Nämndens miljöarbete har varit gynnsamt, då bland annat andelen kemikalier i förskola och skola minskat.

Ur ett ekonomiskt perspektiv

För stadsdelsverksamheten är det bokförda resultatet -0,8 mnkr. Resultatet för nämndens kommungemensamma verksamhet är 2,8 mnkr, vilket innebär ett totalt resultat med 2,0 mnkr.

2 Strategiska målområden - indikatorer och uppdrag

2.1 Människor möts i Borås

Kommunfullmäktige indikatorer	Utfall 2014	Utfall 2015	Målvärde Staden 2016	Målvärde 2016	Utfall År 2016
-------------------------------	-------------	-------------	----------------------	---------------	----------------

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2014	Utfall 2015	Målvärde Staden 2016	Målvärde 2016	Utfall År 2016
 Antal genomförda medborgardialoger.	4	2	24	4	2
 Personer som en hemtjänsttagare möter, antal/14 dagar (medelvärde).	19	17	13	12	17
 Andel personer i äldreboende med aktuell genomförandeplan, ej äldre än sex månader, %.	77,1	77,2	93	90	84,7
 Antal lägenheter som är trygghetsbostäder.	120	120	204	148	133
 Andel hemtjänsttagare som uppger att det känns tryggt att bo hemma med stöd från hemtjänsten, %.	85			90	85
 Andel hemtjänsttagare som uppger att hemtjänstpersonalen alltid eller oftast tar hänsyn till den äldres egna åsikter och önskemål, %.	87			92	87

Antal genomförda medborgardialoger.

Målet är inte uppnått. Stadsdelsnämnden har deltagit i en medborgardialog om Borås Stads översiktsplan och arrangerat en dialog om Sjöbo, där nämndens representanter förde dialog med medborgarna om Sjöbos framtid och vad man önskar ska utvecklas i stadsdelen.

Personer som en hemtjänsttagare möter, antal/14 dagar (medelvärde).

Verksamheten har inte lyckats nå målet. Mätning av kontinuiteten genomfördes under en period då sjukfrånvaron var hög under året. Även om planeringen av insatser och personalbemanning från början är 10-12 personer som hemtjänsttagaren möter så påverkas det av sjukfrånvaro och annan frånvaro som infaller under mätperioden. Mätveckorna har fram till 2016 varit kända för verksamheterna men från 2017 kommer inte någon oavsett intern eller extern hemtjänst veta vilka veckor som mäts. För att försöka förbättra resultatet har hemtjänstgrupperna bildat mindre planeringsgrupper samt ett intensivt arbete tillsammans med HR för att förbättra ohälsotalen.

Andel personer i äldreboende med aktuell genomförandeplan, ej äldre än sex månader, %.

Verksamheten har inte lyckats nå målet. Det finns fortfarande handhavandefel av medarbetarna när uppgifterna dokumenteras in i verksamhetssystemet som påverkar resultatet något. Indikatorn kommer fortsättningsvis följas av den nya Vård- och äldrenämnden.

Antal lägenheter som är trygghetsbostäder.

Verksamheten har inte nått ända fram till målet dock har Margaretagatan 5 som tidigare varit ett vård- och omsorgsboende med hemtjänst blivit ett trygghetsboende med 28 lägenheter från september 2016.

Andel hemtjänsttagare som uppger att det känns tryggt att bo hemma med stöd från hemtjänsten, %.

Målsättningen för 2016 var 90 %. Resultatet blev för verksamheten 85 %, samma som vid mätningen 2014. De aktiviteter som verksamheten har haft som förbättringar har tyvärr inte påverkat resultatet från 2014. Åtgärder som har genomförts för att förbättra resultatet var bl a inventering av aktiviteter i ett antal intervjuer med brukare inom vart och ett hemtjänstområde. Nya mål och aktiviteter kommer arbetas fram av den nya Vård- och äldrenämnden.

Andel hemtjänsttagare som uppger att hemtjänstpersonalen alltid eller oftast tar hänsyn till den äldres egna åsikter och önskemål, %.

Målsättning för 2016 var 92%. De aktiviteter med delaktighet vid utformandet av genomförandeplaner har inte medfört förbättrat resultat, utan är 87 %, vilket är samma som vid mätningen 2014.

Upplevelsen av delaktighet är svårt att definiera, att alla har samma bild. I intervjuer som verksamheten genomfört så kopplade brukarna delaktighet till beslutet om hemtjänst, var nöjda med insatserna men ville ha ytterligare insatser.

2.1.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status År 2016	Kommentar
De administrativa rutinerna kring biståndsbedömningen ska ses över och förbättras.	◆ Delvis genomfört	Under hela 2016 pågick ett arbete med att kvalitetssäkra myndighetsprocessen inom äldreomsorgen. Arbetet kommer att fortgå en bit in på 2017. En del i arbetet är att skapa en gemensam handlägningsprocess med tillhörande rutiner. Införandet av IT-systemet Canea (kvalitet och ledningssystem) inväntas för att påbörja själva dokumentationen. Den nya handlägningsprocessen och styr-och ledningen utifrån denna kommer sedan ligga till grund för att Borås Stads invånare ska få en likvärdig service och likställda bedömningar oavsett var i staden de bor. Arbetet med handlägningsprocessen kommer även medföra behov av revidering av Borås Stads riktlinjer för hemtjänst, vilket kommer att omhändertas under 2017.

2.2 Vi tar gemensamt ansvar för barn och unga

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2014	Utfall 2015	Målvärde Staden 2016	Målvärde 2016	Utfall År 2016
◆ Andel föräldrar som känner sig trygga när de lämnar sitt barn på förskolan, %.	96,6	96,8	99	100	93

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2014	Utfall 2015	Målvärde Staden 2016	Målvärde 2016	Utfall År 2016
■ Andel elever i åk 9 som är behöriga till något nationellt gymnasieprogram, %.	90%	87,8%	88	93	76,2%
■ Andel elever i åk 9 med minst godkänt i alla ämnen, %.	80,3	84,3	83	88	70
◆ Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9.	226,6	225,8	219	230	201,7
◆ Andel elever i grundskolan som upplever att lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter, %.			92	92	82
◆ Andel elever som känner sig trygga i grundskolan, åk 4-9, %.	94,3	92,4	98	100	92,4
◆ Andel elever i åk 5 som upplever att läraren förväntar sig att de ska nå målen i alla ämnen, %.	93,8	85,8	99	100	98,8
◆ Andel elever i åk 8 som upplever att läraren förväntar sig att de ska nå målen i alla ämnen, %.	90,3	88,4	98	100	85,5

Andel föräldrar som känner sig trygga när de lämnar sitt barn på förskolan, %.

Målvärdet är inte uppnått fullt ut. Varje förskola arbetar aktivt för att skapa och vidareutveckla sina föräldrelationer. Förskolan informerar fortlöpande föräldrar om vad som sker på förskolan och vilka olika planer och rutiner som påverkar barn och föräldrar. Verksamheten har en gemensam rutin för hur föräldraråd kan utformas.

Andel elever i åk 9 som är behöriga till något nationellt gymnasieprogram, %.

Målvärdet är inte uppnått. Betygsresultaten för läsåret 2015/16 är en försämring i jämförelse med föregående år. Sedan 2013 har andelen elever med behörighet att söka nationellt gymnasieprogram minskat från 90 % till 76 %.

Huvudförklaringen till resultatförsämringen står att finna i det stora antalet nyanlända elever som kommit till Borås. Majoriteten av de nyanlända eleverna är i högstadieålder och samtliga har svårigheter i skolarbetet av språkliga skäl. Många har dessutom otillräcklig skolbakgrund och vissa har svåra traumatiska upplevelser bakom sig som i hög grad påverkar deras liv. Sammantaget betyder det att de allra flesta som anländer till Sverige i högstadieålder saknar förutsättningar för att nå de nationella målen och få gymnasiebehörighet.

Den intensivläsningsperiod som genomfördes i slutet av vårterminen i kombination med

sommarskolan medförde att ytterligare nio elever i stadsdelen blev behöriga att söka nationellt gymnasieprogram. Det innebär att resultatet förbättras med tre procentenheter. Höstterminsbetygen visar att 75,5 % av eleverna i årskurs 9 förväntas bli behöriga att söka nationellt gymnasieprogram. Höstterminsbetygen ligger normalt lägre än slutbetygen vilket indikerat att andelen elever i årskurs 9 som 2017, blir behöriga att söka nationellt gymnasieprogram blir högre än 2016.

Andel elever i åk 9 med minst godkänt i alla ämnen, %.

Målvärdet är inte uppnått. Sedan 2013 har andelen elever med godkänt i alla ämnen minskat från 81 % av samtliga elever till 70 %.

Under de senaste åren har det kommit ett stort antal nyanlända elever till Borås. Flera av eleverna har svårt att klara av skolarbetet av språkliga skäl. I tillägg till detta har vissa elever traumatiska upplevelser bakom sig och många har en otillräcklig skolbakgrund.

En analys av betygsresultaten visar att matematik, trots de särskilda satsningar som genomförts i Borås, är det ämne som flest elever inte når godkänt. Analysen visar också att kemi och fysik är ämnen där eleverna har svårt att nå kunskapskraven. Däremot är eleverna duktiga i engelska.

Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9.

Målvärdet är inte uppnått. De genomsnittliga meritpoängen bland elever i årskurs 9 ökade från 2013 till de två följande åren för att sedan sjunka 2016. Orsakerna är de samma som redovisats ovan.

Ett förhållande som behöver uppmärksammas är att den genomsnittliga meritpoängen skiljer sig på ett oroväckande sätt mellan pojkar och flickor och att det är mycket få pojkar bland de elever som har riktigt höga meritpoäng.

Meritpoängen i höstbetygen för årskurs 9 ligger högre än i slutbetygen 2016. Även meritpoängen brukar normalt vara högre i slutbetyget än i höstbetyget vilket antyder att meritpoängen 2017 väsentligt kommer att överstiga resultatet 2016.

Andel elever i grundskolan som upplever att lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter, %.

Målvärdet är inte uppnått. Elevinflytande är ett område som skolorna prioriterat under en längre tid. På samtliga skolor utgör Bedömning för lärande, BFL, ett utvecklingsområde som är ständigt aktuellt. En vanligt förekommande metod för att ge eleverna inflytande på skolarbetet är att eleverna tillsammans med läraren gör en planering för ämnesområdet utifrån gällande kunskapskrav och centralt innehåll. Elever och lärare bestämmer gemensamt om arbetssätt, arbetsformer, redovisning och fördjupningsinnehåll. Eleverna deltar sedan i utvärdering av arbetsområden och påverkar därigenom hur nästa arbetsområde skall utformas.

Andel elever som känner sig trygga i grundskolan, åk 4-9, %.

Målvärdet som innebär att alla elever skall känna sig trygga i skolan är inte uppnått. Skolorna har hög kvalitet på likabehandlingsplanerna, följer kontinuerligt upp och analyserar resultat av genomförda åtgärder och aktiviteter. De har absolut nolltolerans när det gäller kränkningar, integrerar värdegrundsarbetet i undervisningen samt genomför återkommande trygghetsvandringar. Resultatet i skolklimateundersökningen visar att åtgärderna inte är tillräckliga eftersom det finns elever som inte känner sig helt trygga.

Exempel på insatser och aktiviteter för att öka tryggheten är elevskyddsombud, fadderverksamhet, ökad vuxennärvaro i korridorer, nära samarbete med vårdnadshavare, elevintervjuer där svaren används för att gemensamt formulera hur förhållningssättet elever emellan skall vara m m.

Andel elever i åk 5 som upplever att läraren förväntar sig att de ska nå målen i alla ämnen, %.

Målvärdet som innebär att alla elever skall uppleva att lärarna förväntar sig att de skall nå målen i alla ämnen är nästintill uppnått. Samtliga skolor arbetar med bedömning för lärande. Förhållningssättet i BFL tar bland annat sikte på att skolan tydligt skall visa att man har höga förväntningar på eleverna. Höga förväntningar är en välkänd framgångsfaktor i skolan.

Resultatet på frågan i skolklimatundersökningen har kontinuerligt förbättrats. Sedan 2013 har resultatet förbättrats med 14 %. Resultatet närmar sig målvärdet vilket visar att det arbete som pågår på skolorna får effekt och att lärarna anammat det förhållningssätt till eleverna som utgör grunden i BFL.

Andel elever i åk 8 som upplever att läraren förväntar sig att de ska nå målen i alla ämnen, %.

Målvärdet är inte uppnått.

Elevernas upplevelse av lärarnas förväntningar hade från 2013 till 2015 en trend liknande den som skett bland eleverna i årskurs 5. Från 2013 till 2015 förbättrades resultatet med 15 % men 2016 har resultatet försämrats med nästan 7 % till 85,5 %.

Någon rimlig förklaring till resultatförsämringen kan inte ges eftersom lärarna på högstadiet, på samma sätt, som i lärarna i de lägre årskurserna arbetar med BFL som grund.

En möjlig förklaring skulle kunna vara den förhållandevis låga svarsfrekvensen bland elever i högstadiet. 2016 var det ca 60 % av högstadieleverna som besvarade enkäten. Året innan besvarades enkäten av över 70 % av eleverna.

Med tanke på att höga förväntningar från lärarna är en viktig framgångsfaktor för skolornas resultat är det viktigt att göra en fördjupad analys av orsakerna till det försämrade resultatet i årskurs 8.

2.2.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status År 2016	Kommentar
Det finns ingen kommunal fritidsgård i centrala Borås. Stadsdelsnämnd Norr får uppdrag att utreda förutsättningarna för att starta en fritidsgård på Norrmalm.	◆ Delvis genomfört	En inledande utredning gjordes 2012 och denna kan användas som underlag vid ett fortsatt arbete med frågan för Fritids- och folkhälsonämnden.
Stadsdelsnämnd Norr uppdras att utreda förutsättningar för att återinföra familjedaghem i Borås Stad.	● Genomfört	Stadsdelsnämnden Norr har utrett frågan och översänt utredningen till KS som behandlat ärendet vidare.
Konceptet "Gående skolbuss" ska provas av en skola i varje stadsdel och därefter utvärderas.	■ Ej genomfört	Ingen försöksverksamhet har genomförts under 2016 men i inledningen av vårterminen 2017 kommer konceptet "Gående skolbuss" att provas utifrån ett trafiksäkerhetsperspektiv på Gula skolan i Fristad. Försöket innebär att elever som har sin skolgång på Gula skolan och är bosatta på västra sidan om järnvägen erbjuds möjlighet att tillsammans med personal från skolan och/eller frivilliga föräldrar, gemensamt promenera från en uppsamlingsplats väster om järnvägen till skolan.
Stadsdelsnämnd Norr uppdras att inrätta funktion elevombud.	● Genomfört	Funktionen har beslutats överföras till Stadledningskansliet.
Stadsdelsnämnderna uppdras	● Genomfört	IFO Väster har utrett hur en av IFO anställd

Uppdrag	Status År 2016	Kommentar
tillämpa SkolFam-modellen.		specialpedagog kan utföra detta uppdrag. Specialpedagogen skulle då trots anställningen vid IFO också regelbundet samverka med skolans elevhälsa och ingå i ett yrkesnätverk för dessa. Arbetet med att tillämpa modellen SkolFam belyses i det uppdrag Stadsdelsnämnden Väster fått vad gäller att se över hur Borås Stad kan knyta fler familjehem till sig och hur man ska arbeta med att stödja placerade barns skolgång. Utredningen om stärkt familjehemsvård lämnades för ställningstagande till Kommunstyrelsen i oktober.
Förskolan, skolan och gymnasieskolan ska vara avgiftsfri. Ingen elev ska behöva riskera att tvingas avstå från någon aktivitet av ekonomiska skäl.	● Genomfört	Förskolan, grundskolan och gymnasieskolan är avgiftsfri. Inga aktiviteter genomförs om de medför kostnader för det enskilda barnet eller eleven.
Varje grundskola i Borås ska avsätta en summa pengar som ställs till elevrådets fria förfogande, som en del i arbetet med att öka elevers möjlighet till verkligt inflytande över sin arbetsplats.	● Genomfört	Hur medlen har använts har redovisats i särskild ordning, dvs i separat skrivelse efterfrågad vid PLUPP-samtalet hösten 2016.
Värdegrund/toleransarbetet Bra kompis ska återinföras i Borås Stads grundskolor.	● Genomfört	Stadsdelsnämnden Norr har utrett frågan och översänt utredningen till KS som behandlat ärendet vidare.
Stadsdelsnämnden Norr uppdras att undanta friskolorna från kösystemet så att dessa kan ta in nyanlända elever.	● Genomfört	En utredning kring uppdraget behandlades på novembermötet. Utredningen visar kortfattat att det inte ligger på kommunen att fatta beslut om undantag från fristående skolors kösystem. En aviserad förändring i skollagen, (regeringspropositionen "Fler elever i fler skolor" 2015/16:184), föreslås träda i kraft 2016-11-01. Denna innebär att regeringen får meddela föreskrifter som innebär undantag för vissa elever. Hur dessa föreskrifter kommer att se ut är idag inte klart men propositionen talar om möjlighet att undanta 5 % av fristående skolors elevantal till elever som kommit till Sverige de senaste två åren. De talas också om att förordningen åtminstone inledningsvis bör vara tidsbegränsad. Samtal har förts med fristående skolor i Borås och de verkar intresserade av att, om lagen antas, undanta elever från sitt kösystem men understryker att de då också måste få ta del av medel som riktas till nyanlända på samma premisser som de kommunala skolorna. Hänsyn till detta tas nu i arbetet med kommande resursfördelning.

2.3 Ekologisk hållbarhet lokalt och globalt

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2014	Utfall 2015	Målvärde Staden 2016	Målvärde 2016	Utfall År 2016
--------------------------------	-------------	-------------	----------------------	---------------	----------------

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2014	Utfall 2015	Målvärde Staden 2016	Målvärde 2016	Utfall År 2016
 Andel ekologiska livsmedel, %.	18,6	23	40	40	25,4

Andel ekologiska livsmedel, %.

Målet är inte uppnått. Stadsdelsnämnden har köpt 25 % ekologiska livsmedel under 2016 enligt beställnings- och bokföringsprogrammet Agresso. Det finns stora skillnader mellan enheterna. Kostenhetens alla distrikt, skolor och förskolor har köpt cirka 35-40 % ekologiska livsmedel. Resultatet för äldreomsorg, asylboenden, bibliotek och fritidsgårdar ligger under 16 %. Samtliga kök använder klimatanpassade och ekologiska matsedlar.

Informationsinsatser har genomförts till chefer och beställningsansvariga främst inom äldreboenden, asylboenden, bibliotek och fritidsgårdar. Informationen har haft fokus på stadens mål, prioriterat inköp via e-handel samt rätt kontering av fakturor från livsmedelsbutiker. Chefer inom kostverksamheten och ekonomienheten har ansvarat för informationen.

Genomförda stickprover visar på felkontering av fakturor. Felen har anmälts vidare till ansvariga chefer som informerat anställda om gällande rutiner.

2.3.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status År 2016	Kommentar
Antalet kemikalier i förskolor och grundskolor ska minimeras, både när det gäller mat, byggmaterial, inventarier och städprodukter.	 Genomfört	Nämnden bedömer att målet är uppfyllt. Skolor och förskolor fasar ut leksaker och inventarier som innehåller skadliga ämnen vid nya inköp. För att påskynda processen och skapa helt kemikaliefria förskolor rekommenderas engångssatsningar för tex. inköp av nya madrasser, leksaker, mattor, möbler och inredning (miljömärkt med Svanen eller EUs Ecolabel) till förskolor inom Stadsdelsnämnden Norrs geografiska område. Ett kemikalieråd har skapats. Miljöförvaltningen, Upphandlingsenheten och representanter från förskolan har under 2016 startat ett sk. kemikalieråd. Kemikalierådet hjälper till vid upphandlingsuppdrag av produkter i barns vardag. Verksamheten behöver säkra att miljömärkta produkter väljs som första alternativ vid inköp, om dessa är upphandlade. All personal inom förskola, kost och lokalvård har under 2015/2016 genomgått miljöutbildning med fokus på giftfri förskola. Förskolor har rensat bort polykarbonatplasten (hård och genomskinlig) och gammal elektronik. Lokalvård använder kemikaliefria städmetoder samt miljömärkta och luktfria städprodukter. Förskolor och skolor har under 2016 serverat mellan 35-40 % ekologiska livsmedel. Alla plastredskap i köken är utfasade. Glas och porslinsallrikar, stekkärl utan perforeradytbläggning m.m. används. Personal inom förskola, kost och lokalvård använder nitrilhandskar/ftalatfira handskar (PVC-handskarna är utbytta).

2.4 Ekonomi och egen organisation

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2014	Utfall 2015	Målvärde Staden 2016	Målvärde 2016	Utfall År 2016
 Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid, %.	7,4	7,9	7	5	7,4
 Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten.	130,6	102,9	425	95	107,6
 Hälsa - 1 år utan sjukfrånvaro, andel i %.	30	27,2	33	34	27,5

Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid, %.

Nämnden når inte den uppsatta målsättningen. Respektive LSG (Lokal samverkansgrupp) har arbetat med att minska sjukfrånvaron. Personalsystemsmodulerna Hälsosam och Varsam har införts på samtliga verksamhetsområden. Dessa moduler har underlättat analysarbetet. Under 2015-2016 har stadsdelen arbetat med temat hälsofrämjande organisation, ledarskap och medarbetarskap tillsammans med alla chefer. Norrs chefer har fått uppgifter på träffarna att ta med sig till sina arbetsplatser och ha dialoger på arbetsplatsträffarna. Ett exempel på en friskfaktor på organisationsnivå är kommunikation och stadsdelen har haft fyra halvdagar med att gå igenom innehållet i kommunikationshandboken. Äldreomsorgen har ett nytt arbetssätt vilket har haft stor effekt på ohälsotalen och detta arbete kommer att fortsätta.

Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten.

Målet är inte fullt uppnått. Stadsdelarna har personalintensiva verksamheter och dygnet runt verksamheter. Äldreomsorgen har haft en stor minskning av sina timavlönade under 2016. Stadsdelen har fortsatt att arbeta för att minska andelen timavlönade tillsammans med de fackliga organisationerna i samverkan. Förvaltningen ser tendenser i rätt riktning mycket tack vare införandet av heltider och ett bra arbete kring resursspassen.

Hälsa - 1 år utan sjukfrånvaro, andel i %.

Stadsdelsnämndens målvärde är inte uppfyllt, verksamheterna har under året arbetat tillsammans med de fackliga organisationerna för att skapa hälsofrämjande arbetsplatser. Hälsofrämjande ledarskap har varit ett fokusområde på årets chefsmöten. Förvaltningen har verksamheter där det är olämpligt att vara på arbetet när man är exempelvis förkyld vilket medverkat till att målet inte har kunnat uppnås.

2.4.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status År 2016	Kommentar
Arbetet med att avskaffa delade turer ska fortsätta enligt tidigare beslut.	 Genomfört	Samtliga delade turer är borttagna i verksamheterna, arbetet fortlöper med en ständig förbättring av att planera tillgängliga bemanningstimmar på ett effektivare sätt. Genom att metoder och arbetssätt utvecklas så fortsätter effektiviteten av bemanningen att förbättras.

3 Stadsdelsverksamhet

3.1 Resultat

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Bokslut 2016	Avvikelse
Sålda platser	42 145	45 696	37 243	46 107	8 864
Statsbidrag	19 033	27 051	26 398	46 231	19 833
Avgifter och övriga intäkter	93 742	92 622	83 217	93 772	10 555
Summa Intäkter	154 920	165 369	146 858	186 110	39 252
Personal	-557 071	-581 092	-598 609	-612 268	-13 659
Lokaler	-77 369	-85 303	-86 871	-89 601	-2 730
Köpta platser	-305 445	-322 270	-310 226	-328 884	-18 658
Övrigt	-114 654	-111 312	-112 813	-127 505	-14 692
Summa kostnader	-1 054 539	-1 099 977	-1 108 519	-1 158 258	-49 739
Buffert (endast i budget)			-9 634		9 634
Nettokostnad	-899 619	-934 608	-971 295	-972 148	-853
Kommunbidrag	897 487	931 256	971 295	971 295	0
Resultat efter kommunbidrag	-2 132	-3 352	0	-853	-853
Godkänt ianspråktaget ackumulerat resultat					
Resultat jfr med tillgängliga medel	-2 132	-3 352	0	-853	-853
Akkumulerat resultat				5 923	

Kommentar: Personalkostnader är den största kostnaden för stadsdelsverksamheten. Även köpta platser består till största delen av personalkostnader. Detta innebär att det är främst utvecklingen av personalkostnader som har störst betydelse för möjligheten att uppnå ett resultat i balans.

Resultatanalys

Resultat 2016

Stadsdelsnämnden Norr, stadsdelsverksamhet, redovisar 2016 ett underskott med 0,8 mnkr.

Föregående år uppgick det slutliga resultatet efter kompensation i bokslutet till +2 148 tkr. Det ackumulerade resultatet uppgick därmed vid årets ingång till +5 923 tkr.

Avvikelsen för stadsdelsverksamheten har fr om år 2012 kunnat mätas endast i promille i relation till tilldelat kommunbidrag, vilket kan betraktas som väl balanserat betraktat ur stadsdelens invånares perspektiv. Dvs att tilldelat kommunbidrag varje år har använts till stadsdelens invånare enligt politikens intentioner.

Avvikelse resultat/tilldelat kommunbidrag

2012 - 0,1 % 2013 + 0,4 % 2014 +0,1 % 2015 +0,2 % 2016 -0,1 %

Arbetet med att uppnå det övergripande målet under 2016 har varit extra viktigt för att behålla en god kontroll över kostnadsutvecklingen för att underlätta övergången till ny organisation. Verksamheterna har under 2016 visat en mycket god följsamhet mot budget med minimala avvikelser/överskott förutom kost- och lokalvård samt äldreomsorgens verksamhet.

Stadsdelen har sedan 2014 tagit bort de delade turerna inom äldreomsorgen. Under 2016 har stadsdelen fortsatt arbeta med scheman utan delade turer och verksamheten har erhållit statsbidrag för dessa kostnader. Äldreomsorgen har som mål att minimera dessa kostnader så långt som möjligt genom ytterligare effektiviseringar vid schemaläggning, planering av insatser mm. Utvecklingen under slutet av 2015 visade på en minskad kostnadsutveckling vilket även togs hänsyn till i budget 2016 där bruttokostnaden per timme beräknades till jämförbar med innan borttagande av delade turer. Denna utveckling avstannade dock och kostnaden per utförd hemtjänsttimme har ökat med 2,7 % i jämförelse med 2015.

Ärendehandläggning hade vid budgetens upprättande en kostnadsnivå som motsvarar nivån i budget 2016, men under 2016 har främst köp av korttidsplatser överstigit budgeterat nivå.

Ökning av erhållna statsbidrag

Statsbidrag, jämförelse		
<i>Konto 3510</i>		
	Ack. 201601 - 201613	Ack. 201501 - 201513
Verksamhet SDN	Utfall	Utfall
61 Förskola exkl fritidshem	-6 703	-1 323
62-64 Skola inkl fritidshem	-19 992	-7 800
72-75 Individ- & familjeomsorg	-525	-317
76-79 Äldreomsorg	-6 527	-1 806
Totalt	-33 746	-11 246

I jämförelse med 2015 ökade intäkter för statsbidrag, framför allt från Skolverket och Migrationsverket. Antalet riktade statsbidrag från Skolverket har ökat och flyktingtillströmningen medförde ökade ersättningar från Migrationsverket.

3.2 Budgetavvikelse

Verksamheternas nettokostnader

Tkr	Budget 2016	Bokslut 2016	Avvikelse Tkr	Avvikelse %
Gemensam administration	17 772	15 568	2 204	12,40
Förebyggande arbete	4 356	4 368	-12	-0,28
Fritid	7 805	7 549	256	3,28
Kultur	8 759	8 807	-48	-0,55
Förskola	167 906	166 780	1 126	0,67
Grundskola inkl. särskola, fritidshem	305 433	303 706	1 727	0,57

Tkr	Budget 2016	Bokslut 2016	Avvikelse Tkr	Avvikelse %
Individ- och familjeomsorg	27 890	26 656	1 234	4,42
Äldreomsorg	421 740	438 714	-16 974	-4,02
Intern service				
Buffert inom årets kommunbidrag	9 634		9 634	100
Summa	971 295	972 148	-853	-0,09

Intern service redovisade ett underskott med 1 306 tkr som är utfördelat på resp verksamhet.

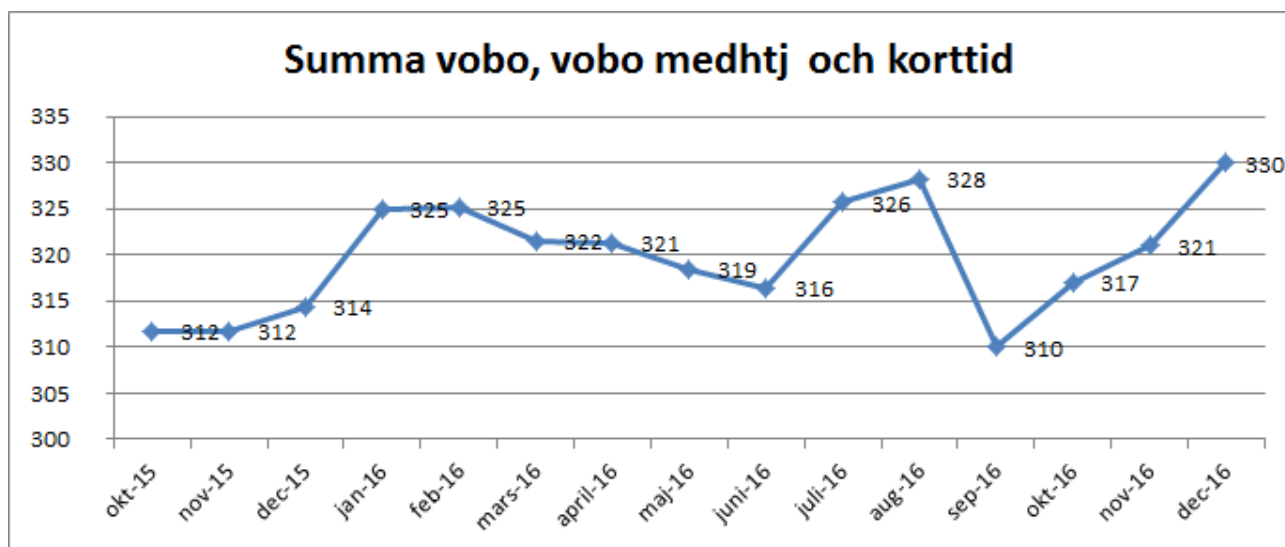
Väsentliga budgetavvikelser

Det finns inga väsentliga budgetavvikelser förutom när det gäller äldreomsorgens verksamhet.

Avvikelsen inom äldreomsorgen har uppstått främst när det gäller köp av korttidsplatser -8 mnkr, men även bostadsanpassningsbidrag, intern hemtjänst och köpta platser på vobo har överstigit budgeterad nivå. Löneökningarna har även varit högre än tilldelad ram.

Bufferten har använts till att balansera upp äldreomsorgens underskott.

Åtgärder

Ärendehandläggning centraliserades hösten 2015. Under 2016 har inte denna åtgärd gett något resultat, utan trenden visar istället det omvända när det gäller Stadsdelsnämnden Norr.

Hemtjänstproduktionen fortsätter arbetet med att minimera merkostnaden pga borttagandet av delade turer. Detta innebär ett behov av optimal bemanningsplanering och ett maximalt utnyttjande av tillgängliga resursspass. Till detta behövs det en effektiv planering av hemtjänstinsatser samt att enheterna utför de planerade insatserna.

3.3 Verksamheternas utveckling

3.3.1 Gemensam administration

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Bokslut 2016
Intäkt	4 532	4 358	417	6 098
Kostnad	-20 210	-21 223	-18 189	-21 666
Nettokostnad	-15 678	-16 865	-17 772	-15 568

Analys

Stadsdelsnämnden Norr har under 2016 haft nio sammanträden, vilka har varit öppna för allmänheten. Nämnden har ett socialt utskott som har haft möte ungefär varannan vecka samt ett utskott för kommungemensam förskola och skola. Presidiet har under året gjort regelbundna verksamhetsbesök.

Lokala ungdomsrådet med representanter från elevråden på stadsdelens år 7-9-skolor inklusive särskolan har fortsatt utvecklats under 2016. Ungdomsrådet är remissinstans åt nämnden i ärenden som berör barn och ungdomar. Pensionärsrådet i Stadsdelsnämnden Norr är remissinstans för nämnden i ärenden som berör äldre.

Stor del av året har ägnats åt förberedelser inför ny organisation. Detta arbete har både handlat om att avsluta stadsdelsnämnden Norr som att förbereda inför de fyra nya nämnderna.

3.3.2 Förebyggande arbete

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Bokslut 2016
Intäkt	947	1 198	783	1 134
Kostnad	-6 062	-5 753	-5 139	-5 502
Nettokostnad	-5 115	-4 555	-4 356	-4 368

Analys

Verksamhetsutvecklare, folkhälsosamordnare, Framtid Sjöbo

Stadsdelens verksamhetsutvecklare för ungdomsfrågor har under 2016 arbetat med ungdomsrådet/ungdomsinflytande och organisationen kring det lokala brottsförebyggande rådet och nätverksgrupperna. Han har samverkat med stadsdelens skolor när det gäller trygghetsfrågor. Folkhälsosamordnaren har utifrån resultatet i välfärdsbokslutet bland annat arbetat med hälsoveckan, simskola för icke simkunniga kvinnor, föräldrastöd och hygienveckan. Framtid Sjöbolokalen har under året varit välbesökt och tillsammans med besökarna har en mängd aktiviteter planerats och genomförts. Samverkan med föreningsliv, studieförbund, andra kommunala verksamheter och AB Bostäder har varit prioriterat. Under 2016 har personalen utökats från 1,6 till 2,0 årsarbetare. Utökningen har inneburit en möjlighet att arbeta mer med verksamhetsutveckling och nätverkande. Ett områdesnätverk på Sjöbo har startats.

Ansvar för nämnda verksamheter kommer från 170101 att ligga under Fritids- och folkhälsonämnden

Sjöbo Familjecentral

Familjecentralen Sjöbo erbjuder barnmorskemottagning, barnvårdscentral, socialrådgivning och öppen förskola med ett eget småbarnsbibliotek. Familjecentralen har haft öppet måndag och onsdag 09.00-16.00, torsdag 09.00-14.30 samt fredag 09.00-12.00 På onsdagar har man babycafé kl. 09.00-12.00, övrig tid är öppet för föräldrar och barn 0-6 år. Besöksfrekvensen är fortsatt hög. Under 2016 har lokalernas beskaffenhet varit begränsning för hur många som har kunnat besöka centralen samtidigt. Under vissa tider har verksamheten tvingats att styra tider för allas besök.

3.3.3 Fritid

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Bokslut 2016
Intäkt	516	431	344	977
Kostnad	-7 895	-7 753	-8 149	-8 526
Nettokostnad	-7 379	-7 322	-7 805	-7 549

Analys

Stadsdelsnämnden Norr har tre kommunalt drivna fritidsgårdar; Munkågården i Fristad, Sjöbo Fritidsgård och Mötesplats Alideberg. Sjöbo fritidsgård har öppet sju kvällar i veckan under normalsäsong, de övriga fem kvällar i veckan.

Stadsdelsnämnden lämnar även bidrag till Svenska kyrkan och Kulturföreningen Tåget som gör det möjligt att bedriva en öppen fritidsgårdsverksamhet i Gustav Adolfs Ungdomsgård och Kulturföreningen Tågets lokaler.

De kommunalt bedrivna gårdarna är medlemmar i KEKS, ett nätverk bestående av kommuner och stadsdelar. Nätverket arbetar bland annat med uppföljning av kvalitet och kompetens. Gårdarna ska genomsyras av delaktighet, jämställdhet och mångfald och bidra till att stärka ungdomars eget ansvarstagande. Verksamheten ska bygga på öppenhet och frivillighet och vara drogfri.

Samverkan med ungdomssamordnare, fältsekreterare, skola, socialförvaltning, föreningar och andra berörda är ett prioriterat område.

Under sommaren bedrevs, i samverkan med andra förvaltningar och intressenter, verksamhet med hjälp av bidrag från MUCF(Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor).

Ansvaret för öppen ungdomsverksamhet/fritidsgårdar kommer från 170101 att ligga under Fritids- och folkhälsonämnden.

3.3.4 Kultur

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Bokslut 2016
Intäkt	526	515	262	684
Kostnad	-8 979	-9 100	-9 021	-9 491
Nettokostnad	-8 453	-8 585	-8 759	-8 807

Analys

Kulturverksamheten har bestått av folkbiblioteksverksamhet och allmänkulturell verksamhet. I stadsdelen finns två folkbibliotek, Fristad och Sjöbo, som båda har öppet sex dagar i veckan under normalsäsong. För att ge de boende i Fristad och Sjöbo samma service som i centrala Borås samverkar Stadsdelsnämndens bibliotek med stadsbiblioteket.

Verksamhetens syfte är att ge alla medborgare tillgång till ett folkbibliotek, främja läsning och kultur samt ge upplysning och utbildning.

Prioriterade områden är barn- och ungdomskultur samt uppsökande verksamhet. "Boken kommer" till äldre och personer med funktionsnedsättning är ett exempel på en sådan verksamhet.

Program- och utställningsverksamheten kompletterar övriga insatser inom informations- och utlåningsverksamheten. På Fristad bibliotek har Galleri Glasverandan konstutställningar som byts i stort sett varje månad.

Kulturverksamheten har under 2016 samverkat med förskolan vilket innebär att teater erbjuds förskolebarnen enligt en fastställd plan.

Ansvaret för stadsdelsbiblioteken kommer från 170101 att ligga under kulturnämnden.

3.3.5 Förskola

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Bokslut 2016
Intäkt	35 357	36 261	35 344	44 115
Kostnad	-183 921	-192 398	-203 250	-210 895
Nettokostnad	-148 564	-156 137	-167 906	-166 780

Analys

Ur ett kundperspektiv har stadsdelens förskolor erbjudit plats och omsorg utefter föräldrars behov. Alla har fått plats inom önskad tid, dock inte alla inom sina tre val. De har då erbjudits annan förskola.

Utifrån tilldelade budgetramar har verksamheten ansträngt sig för att tillgodose så många barn i behov av särskilt stöd som möjligt.

Under året har förskolorna haft en låg personalomsättning. I de fall rekryteringar har genomförts har det varit svårt att rekrytera utbildad personal.

Inför 2017 ser förskolan ett ökat antal boende barn i främst centrum. Främst beror det på inflyttning och ökat kvarboende.

Stödet för barn med rätt till särskilt behov bedöms fortsätta att vara stort under 2017.

3.3.6 Grundskola inkl. särskola, fritidshem

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Bokslut 2016
Intäkt	42 544	50 972	50 301	62 470

Kostnad	-323 260	-339 101	-355 734	-366 176
Nettokostnad	-280 716	-288 129	-305 433	-303 706

Analys

Elevutveckling.

Antalet elever i förskoleklass och grundskola i stadsdelens skolor fortsätter att öka. Sedan 2013 har antalet ökat med 340 elever vilket motsvarar en skola av Sjöboskolans storlek. Befolkningsprognosen visar att antalet elever kommer att öka under överskådlig framtid. Storleken på årskullarna i förskolan och ankomsten av nyanlända elever tyder på att elevökningen kommer att vara långvarig.

Antalet elever i förskoleklass uppgår till 354. Det genomsnittliga antalet elever i årskurserna 1 - 3 är 342 medan genomsnittet för årskurserna 4 - 6 är 279. Genomsnittet för årskurserna 7 - 9 uppgår till 314. Siffrorna visar att de yngsta elevkullarna är stora och växande men de visar också att årskullarna i högstadiet är väsentligt större än motsvarigheten i årskurserna 4 - 6. Av redovisningen kan man dra slutsatsen att det totala antalet elever kommer att öka men också att en stor andel av nyanlända elever har varit i högstadieålder.

Under de avslutande månaderna 2015 och stora delar av 2016 har tillströmningen av nyanlända elever varit mer omfattande än någonsin tidigare. Tack vare att CFL haft förmågan att anpassa sin verksamhet i form av antalet platser i förberedelseklasser har det varit möjligt för grundskolorna att klara anstormningen av nya elever. För närvarande är c:a 30 elever med adress inom stadsdel Norr placerade i förberedelseklass och väntar på placering i hemskola. För elevernas anpassning till den svenska skolan och samhället i övrigt och för att tillgodogöra sig språket är det dock viktigt att tiden eleverna tillbringat i förberedelseklass inte blir för långvarig.

Antalet elever i friskola har ökat kontinuerligt fram till 2014 för att därefter stabiliseras på 2014 års nivå. Om inget oförutsett inträffar, exempelvis i form nya etableringar, kan antalet köpta platser i friskolor förväntas ligga på c:a 300 elever de närmaste åren.

Lokaler.

Lokalytan per elev har minskat avsevärt som en följd av elevökningen. Under 2016 har inga nya lokaler tagits i bruk för undervisningsändamål i stadsdel Norr utan elevökningen har klarats genom att fler elever tagits emot i befintliga lokaler.

Med några undantag är nu stadsdelens skolor maximalt utnyttjade, i många fall beroende på att lokalytan inte längre räcker till, i andra fall beroende på att standarden på ventilation inte motsvarar kraven eller att ljudvolymen gör arbetsmiljön oacceptabel.

En fortsatt ökning av antalet elever i grundskolan förutsätter att antalet kvadratmeter för undervisningsändamål i Borås utökas och det behöver ske i snabb takt.

Personal.

2016 har präglats av en större omsättning på personal än vi tidigare varit vana vid. Konkurrensen om behöriga lärare, skolpsykologer, specialpedagoger, fritidspedagoger, kuratorer m fl har blivit påtaglig och rektorer och enhetschefer för elevhälsan har fått ägna betydligt mer tid än önskvärt åt rekrytering. Nyrekryteringen har lyckats förhållandevis väl men omsättningen på personal har påverkat skolornas möjligheter till kontinuitet i verksamheten negativt. Personal som fått del av viktig intern kompetensutveckling har lämnat Borås och, i många fall, ersatts med personal som saknar den kompetens som har varit en viktig resurs i skolornas arbete med att utveckla och förbättra undervisningen.

En annan effekt av personalomsättningen är en märkbar löneglidning som inte bara innebär ökade kostnader utan som också raserar de ambitioner att skapa en lönestruktur på skolorna som motsvarar medarbetarnas prestationer helt i linje med den individuella lönesättning som skall tillämpas. Att återskapa en lönestruktur som visar att goda prestationer uppskattas kommer att bli ett tidskrävande och sannolikt kostsamt arbete.

Frågan om hur skolorna skall säkra tillgången till behörig personal och kanske också frågan om hur

skolorna skall organisera sin verksamhet om det inte, i tillräcklig utsträckning, är möjligt att rekrytera medarbetare med efterfrågad kompetens och behörighet, måste betraktas som en (eller två) av de absolut viktigaste strategiska frågorna de närmast kommande åren.

Under 2016 genomfördes en särskild lönesatsning på lärare, lärarlönelyftet. Ingen har något att invända mot en satsning på högre löner för lärare men konstruktionen på satsningen har tyvärr bidragit till en ökad personalomsättning och den process som krävdes för att genomföra satsningen har varit mycket slitsam för, framför allt, rektorerna.

Ekonomi.

Den totala produktionskostnaden per elev har ökat väsentligt mellan 2015 och 2016 vilket till stor del kan förklaras av att staten tillskjutit särskilda statsbidrag för mottagande av nyanlända elever och att ersättningen från migrationsverket höjts. Samtidigt utgår ersättningen från migrationsverket för betydligt fler elever.

Även lågstadiesatsningen och lärarlönelyftet påverkar den totala produktionskostnaden.

Det är, framför allt, undervisningskostnaderna som ökat vilket visar att huvuddelen av tillkommande medel använts för personalförstärkningar på skolorna.

Något förvånande är att lokalkostnaden per elev ligger kvar på 2015 års nivå trots den omfattande elevökningen.

Övrigt.

Utöver de förändringar inom skolans område som beskrivits tidigare har antalet undervisningstimmar i matematik utökats. Utökningen avser i första hand årskurserna 4 - 6 och är en komplettering av den utökning som genomfördes 2013 och som, i första hand var riktad till årskurserna 1 - 3.

Under 2016 har Skolinspektionen genomfört sin, med tre års mellanrum, återkommande granskning av skolorna i Borås. Inspektionen är ännu inte slutförd och därför saknas beslut avseende några av de skolor som granskats.

En av de skolor som granskats i stadsdel Norr, Asklandaskolan, var, liksom vid förra granskningstillfället, helt fri från förelägganden eller anmärkningar. Av övriga beslut vi hittills fått kännedom om framkommer brister bl a avseende elevernas trygghet och studiero samt åtgärder mot kränkande behandling. Ett annat område där brister konstaterats är elevhälsans förutsättningar för att arbeta förebyggande och hälsofrämjande.

Inspektionen pekar även på brister avseende stöd och insatser för elever som har svårt att nå målen och är i behov av särskilt stöd. I ett av besluten kan bl a utläsas att elev i behov av särskilt stöd skall ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst skall uppnås.

Bristerna som gäller särskilt stöd till elever som är i behov av det har en direkt koppling till de resurser skolorna förfogar över men indikerar också att det finns ett behov av att göra en översyn av formerna för stödinsatser på skolorna och i grundskoleförvaltningen som helhet.

3.3.7 Individ- och familjeomsorg

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Bokslut 2016
Intäkt	750	1 151	150	1 464
Kostnad	-25 304	-28 226	-28 040	-28 120

Analys

Barn och unga i stadsdel Norr

Under 2016 har Stadsdelsnämnden haft 393 barn (ca 5,7 % av stadsdelens barn och unga upp till 19 år) som aktualiserats via anmälningar och ansökningar, vilket är färre än 2014 och 2015. 130 barn har i år fått öppenvård jämfört med 157 barn under 2015 och 141 barn 2014. Under 2015 har IFO haft 10 ungdomar placerade på institution under någon period samt 2 ungdomar på kommunens egna ungdomsboende som även är ett Hem- för vård och Boende (HVB-hem). Vårdtiderna har varit korta, i genomsnitt 3,5 månad per placerat barn. En placering har till följd av problematik varit särskilt hög och uppgått till 6000 kr/dygn. Flera omfattande och dyra öppenvårdskostnader (ungdomsboenden), ger en hög kostnad för öppenvård. Den öppenvårdsverksamhet som dominerat är den interna via Dialogcentrum. Vårdplaneringsmöten har använts för planering av institutionsvård och i samband med utslussning från omfattande öppenvård. I övrigt har samverkan skett i form av VästBus-möten och samverkansmöten. Under hösten 2016 har antalet anmälningar ökat. Öppenvården överstiger kostnaderna i förhållande till budget medan vård på HVB understiger budgeterade kostnader. Sammantaget ger detta ett visst överskott i verksamheten.

Verksamheten inom IFO Barn och familj

IFO Barn och familj i Stadsdelsnämnden Norr har en tydlig inriktning på tidiga insatser och öppenvårdsinsatser. Under perioden 2014-2016 har den interna öppenvården i stadsdelsnämnden Väster i samverkan med IFO i Norr och Öster genomfört ett förändringsarbete kallat "En väg in". Detta syftar till att samtliga behov av öppenvårdsinsatser slussas via de interna insatsenheterna. Bedömning sker av vilken insats som är mest tillämplig för att möta de behov som identifierats. Efterhand skall även detta ge en tydligare bild av vad som behöver utvecklas för olika insatser. Förändringsarbetet har under året bytt benämning till "Rätt matchat stöd" som ger en tydligare bild av vad som avses.

Medskapande och ökad delaktighet för barn och unga har varit i fokus under året. Brukarenkät har tagits fram. Vid 2016 års utgång finns en betydligt ökad medvetenhet kring barn och ungas delaktighet och arbetsgruppen börjar få en tydligare inriktning mot att barn och unga skall vara medskapande i såväl utredningar som när det gäller de insatser som de skall få. Detta kommer man behöva arbeta vidare med i den nya nämnden.

Skolsituationen och skolprestationerna för de barn som är placerade utom hemmet har även särskilt följts under det gångna året. 56 % av de placerade barnen i familjehem och på institution har godkända betyg i kärnämnen. Denna siffra är likartad som föregående år. Skolsituation och skolprestationer för placerade barn behöver fortsätta följas i den nya IFO-nämnden.

Personal

Personalgruppen hade under våren flera vakanser men har under hösten haft i stort sett fulltalig bemanning. IFO Barn och familj har under hösten 2015 och stora delar av 2016 även handlagt utredningar åt IFO Asyl och även avlastat denna arbetsgrupp med andra arbetsuppgifter. Det har varit mycket svårt att rekrytera socionomer, vilket medfört risk för långvariga vakanser på icke tillsatta tjänster. IFO Barn och familj har gjort en plan för prioriteringar för att hantera bristen på socionomer. Planen gäller IFO Barn och familj i samtliga stadsdelar. Möjligheten att vara med på samverkansmöten har därför minskat under hösten 2016. Det är viktigt att fortsätta arbeta för att IFO Barn och familj skall vara en attraktiv arbetsplats eftersom det finns stor rörlighet bland socionomer och detta är en svårrekryterad yrkesgrupp. En lönesatsning/erfarenhetsatsning för handläggare inom myndighetsutövning har genomförts i Borås Stad, vilket förväntas bidra till att minska personalomsättningen. Kompetensutvecklingssatsningar är även en del i denna strävan. Arbetsenheten har ett mycket högt hälsotal och 70 % av gruppen har arbetat under 12 månader utan någon sjukdag. I enheten har man trots rekryteringsvårigheten fokuserat på att upprätthålla en god arbetsmiljö.

3.3.8 Äldreomsorg

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Bokslut 2016
Intäkt	57 357	60 638	44 542	58 494
Kostnad	-465 717	-486 578	-466 282	-497 208
Nettokostnad	-408 360	-425 940	-421 740	-438 714

Analys

De äldre i stadsdelen

Under våren 2016 ökade antalet köpta platser inom vård- och omsorgsboende stort. Även antalet köpta korttidsdygn ökade. Under 2016 har 7357 dygn nyttjats jämfört med 6 900 dygn under 2015 och 7600 dygn under 2014. Arbetet med Trygg Hemgång, ett arbetssätt som motsvarar den rehabilitering och de insatser som sker på en korttid men i stället bedrivs i hemmet, har tillämpats för att ha alternativ till korttidsvård. På detta sätt har färre personer behövt korttidsvård än under 2015 men i istället har de längre tid på korttidsboendet. Detta ofta till följd av att det funnits väntetider till vård- och omsorgsboende. Nämnden har endast behövt betala för ett fåtal dygn på sjukhuset för färdigbehandlad patienter som inte tagits hem inom den gällande tiden som är fem dygn.

Det finns en viss ökning av antalet platser som köpts på vård- och omsorgsboende. Totalt sett är detta dock inte en stor ökning jämfört med 2015.

Antalet personer som haft hemtjänstinsatser har varit ungefär lika många som under 2015. Något fler har privata utförare jämfört med 2014.

Under året har det varit 1 200 besökare i genomsnitt per månad på mötesplatserna Duvan och Blombacka och mötesplatsen i Fristad, totalt ca 14 400 vilket är en ökning med 2 000 besök jämfört med 2014, vilket får ses som mycket positivt. Den öppna mötesplatsen på Blombacka har även under året utökats med ett Café för boende på Blombacka, besökare på mötesplatsen och till verksamheter som pensionärsorganisationer har i huset. Anhörigstödet har förstärkts under 2015 och en heltidstjänst har avsatts till detta. Under året har anhörigrupper kunnat anordnas i centrum, Sjöbo och Fristad. Ett arbete har även pågått med anhörigstöd på Vård- och omsorgsboende. Under året har antalet personer som haft insatsen dagverksamhet ökat från ca 10-12 under början av våren till ca 18-20 under sista kvartalet av 2015.

Verksamheten

Under hela 2016 har ett arbete skett för att minska kostnaderna som i prognoser under våren 2016 var väsentligt högre än rambudget. Under årets gång har antalet beviljade platser på vård- och omsorgsboende (Vobo) stabiliserats i förhållande till budget. Under året har ett arbetssätt kring Vobo-utredningar inletts, så kallad Vobo-grupp. Detta innebär att enhetschef, metodhandledare och utvalda biståndshandläggare gör gemensamma bedömningar kring beslut om Vobo i syfte att likställa över staden. Sedan sommaren 2016 har nivån börjat närma sig budgeterad nivå.

Antalet brukare som erhållit hemtjänstinsatser har minskat något under året. Antalet beställda hemtjänsttimmar ökade hastigt under början av år 2016 utan att behoven för de enskilda brukarna ökade i samma takt. Detta bedömdes i första hand bero på införandet av en ny modell för beställd och utförd tid, feedbackmodellen. Under våren gjordes justeringar av schablontiderna vilket medförde att den beställda tiden stabiliserade sig. Beställda timmar till hemtjänsten har under årets gång minskat kontinuerligt, samtidigt som den utförda tiden tenderat att öka. Utöver justeringar i feedbackmodellen förklaras minskad beställd tid till hemtjänsten med att biståndshandläggarna kommit igång med uppföljning och omprövningar av insatser och beslut, vilket tidigare fått stå tillbaka på grund av

underbemanning. Att hemtjänsten utför mer tid av den beställda bedöms bero på ökad effektivitet inom hemtjänsten och i viss mån tyngre omvårdnadsbehov hos brukare. Utmaningen framöver är i första hand att komma i budgeterad nivå var gäller den interna hemtjänsten. Främsta åtgärden är att kontinuerligt följa upp och ompröva beviljade insatser. Att inte ha "rätt beslut till rätt person vid rätt tillfälle" är inte ett kvalitetssäkrat eller kostnadseffektivt arbetssätt.

I samband med att de tre enheterna för myndighet äldreomsorg samlokaliseras 2016 har två projektledare funnits i verksamheten på vardera halvtid för att arbeta med handlägningsprocessen och dess nyckeltal. Parallellt med detta har enheten deltagit i centrala kvalitet- och utvecklingsenhetens utredning och uppdrag "Koll på hemtjänsten". Båda dessa åtgärder har syftat till att uppnå en kvalitetssäkrad myndighetsutövning med likställda bedömningar/beslut och att behov bedöms utifrån en skälig levnadsnivå. Arbetet bedöms ha kommit en bra bit på väg under 2016 men arbete kvarstår som kommer att omhändertas under 2017 i den nya Vård- och äldreförvaltningen. Bland annat så kommer handlägningsprocessen att sättas i drift (IT-systemet Canea kommer att användas för processer och rutiner) under våren 2017 och detta kommer att medföra ordning och reda i handlägningsprocessen, vilket ytterst ska generera en ökad kvalitet för brukare.

Arbetet med kvalitetsregistren Senior Alert, BPSD (Beteendemässiga och Psykiska Symtom vid Demens) och Palliativregistret är implementerat. Att införa Senior Allert har påbörjats i två hemtjänstgrupper under året. I Arbetet med kvalitetsregistren pågår ett ständigt arbete med att hitta och förbättra de samverkansformerna som behövs mellan de olika yrkesprofessionerna, samt hur verksamheten skall få tid med i beställningen för att kunna genomföra de registreringar och den dokumentation som är nödvändig i de olika kvalitetsregistren.

Vad gäller hemtjänstens verksamhet så är den beroende av att planeringen i planeringssystemet TES är planerad efter brukarnas behov och med dennes delaktighet vid upprättande av den så kallade genomförandeplanen (hur behovet ska tillgodoses). Verksamheten behöver ytterligare förbättra sitt arbetssätt vad gäller schemaläggning för att få till optimerad bemanning som även frigör resursspass som kan användas vid frånvaro.

Planeringen av hemtjänstinsatserna görs av en centralt placerad grupp. Effektiviteten i planeringen har förbättrats under slutet av året, låg på 68-70 % i december månad. Effektiviteten i utförandet har inte uppnått de mål som behövs för att nå de ekonomiska målen, trots att verksamheten fått kompensation genom statsbidrag för ökad bemanning. Hemtjänstgrupperna påbörjade i oktober/november en planering för att samordna alla mötestider för hemtjänstens personalgrupper och första schemaperioden med den planeringen blir i februari 2017. Effekten för verksamheten blir en mer sammanhållen arbetsdag som inte innehåller avbrott för olika möten, och för personalen en ordentligt avsatt tid för APT (arbetsplatsträff) och teammöten (tvärprofessionellt möte).

Hemtjänsten har under året implementerat Time Care planering och Time Care Pool, vilka är gemensamma IT-system att planera bemanning i. Det finns mer att utveckla i bemanningsmodellen och strategier för att mer effektivisera den tillgängliga arbetstiden. Planerad utveckling 2017 är att minska överlappningar mellan arbetspassen, försöka samordna insatser och minska korta tillsynsbesök. Sjukfrånvaron i hemtjänsten visar ett positivt trendbrott.

Larm- och nattorganisationerna i Borås har slutfört det gemensamma arbetet med utbyte av alla lås till mobillås för brukare som har larm och hemtjänst. Endast lås och dörrar till vissa större fastigheter kvarstår. Digital tillsyn har testas hos några brukare och det var vissa barnsjukdomar i samband med uppstarten men har efter tid förbättrats och är vid årsskiftet stabilt.

Hemtjänstgruppen Norrmalm genomförde ett projekt med E-Inköp med ett gott resultat och som redovisades för nämnden under våren 2016. Övriga hemtjänstgrupper i stadsdelen har anslutit till arbetssättet E -Inköp, vilket innebär att de äldre gör sina inköp digitalt.

Det har under flera år pågått stora förändringsarbeten i verksamheten, några exempel är borttagande av delade turer, nedkortade arbetspass och införande av resursspass. Förändringsarbeten som pågår över tid behöver kompletteras med kvalitetsarbete och fokusering på arbetsgruppens arbetsmiljö. Under

våren 2016 genomfördes utvecklingsdagar för all personal. Dagarna hade en tydlig koppling till "plan för lika rättigheter och möjligheter" och nationell värdegrund. Varje arbetsgrupp har arbetat fram en social överenskommelse som gäller arbetsmiljön i arbetsgruppen men också vilken kvalitet och vilket bemötande som brukarna har rätt till.

Personalsituation

Det har under året varit en stor brist på biståndshandläggare, efter flertalet rekryteringsomgångar är bemanningen vid årets slut uppe i 90%. Underbemanningen har ett tydligt samband med tendensen på nationell nivå, att socionomer för tillfället tycks välja bort myndighetsutövande arbetsuppgifter till förmån för andra socionomrelaterade yrken. Den sammanslagna enheten för myndighet äldreomsorg har under 2016 totalt rekryterat drygt 25 nya biståndshandläggare (varav sex av dessa tyvärr har valt att också avsluta sin anställning under sitt första år som biståndshandläggare). Att ha så stor andel nyanställda medarbetare har såklart inneburit en betydande risk för verksamhetens innehåll, mål och budget under året. För att motverka problemet med bristen på medarbetare som väljer myndighetsutövande arbetsuppgifter har Borås Stads områdeschefer för socialtjänst tillsammans med centrala personal- och förhandlingsenheten arbetat för att på olika sätt stärka yrket och på så sätt minska personalomsättningen. Det satsningar som görs är en gemensam kompetensförsörjningsplan, lönepåslag i form av en erfarenhetssatsning för medarbetare med myndighetsutövande arbetsuppgifter (vilket innebär lönetillägg utifrån tjänstgöringstid) och mentorstjänster. Utöver detta arbetar också enheten med att förstärka arbetsledningen för att första linjens chefer ska vara mer närvarande, handlingsplan för prioritering av arbetsuppgifter vid arbetsanhopning, välplanerad introduktion och VFU-center (verksamhetsförlagd utbildning) där vi löpande tar emot en till två studenter för att säkra framtida rekrytering.

Inom Rehabverksamheten har det varit en stor personalomsättning och det kan märkas en ökad svårighet att rekrytera sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter och att få tillgång till vikarier då detta behövs.

Det är svårt att rekrytera enhetschefer till äldreomsorgen. Det finns ingen naturlig väg inom organisationen för internrekrytering av chefer.

Det är svårt i nuläget att rekrytera utbildad omvårdnadspersonal.

3.3.9 Intern service

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Bokslut 2016
Intäkt	74 267	68 085	76 312	79 489
Kostnad	-75 067	-68 085	-76 312	-79 489
Nettokostnad	-800	0	0	0

Kost o Lokalvård redovisade ett underskott med -1 306 tkr som fördelats ut på övriga verksamheter.

Analys

Kost och lokalvård

Kost- och lokalvårdsverksamheten inom Stadsdelsnämnden Norr som levererar service till medborgarna, är geografiskt spridd och bedriver verksamhet på flera små och stora arbetsplatser inom skola, förskola och äldreomsorg.

Utbildning: Verksamhetens innehåll och kvalitet är beroende av medarbetarnas utbildningsbakgrund och kompetens. Under 2016 arbetade verksamheten med central intern kompetensutveckling PRYL-utbildning (stadutbildning) där medarbetare utbildar kollegor "en lärande organisation".

Måltider: Näringsriktiga skolmåltider ska betraktas som en del av elevernas utbildning enligt skollagen. Tillsynskravet för en bra skolmåltid är att det ska finnas ett fungerande system som visar på att eleverna erbjuds näringsriktiga måltider, kunna göra en bedömning av skolmaten och även samarbetet med skolan är en viktig del för att främja bra matvanor hos elever. Stadsdelsnämndens skolor, förskolor följer en gemensam näringsberäknad matsedel.

Personal: Under året har kost- och lokalvårdsverksamheten haft svårigheter att rekrytera lokalvårdare, utbildade kockar och kockar med specialkostkompetens.

4 Kommungemensam verksamhet

4.1 Resultat

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Bokslut 2016	Avvikelse
Sålda platser	194 707	175 562	184 189	182 499	-1 690
Statsbidrag	63 220	101 517	172 198	208 903	36 705
Avgifter och övriga intäkter	54 429	57 219	52 345	61 873	9 528
Summa Intäkter	312 356	334 298	408 732	453 275	44 543
Personal	-232 207	-236 902	-273 552	-300 983	-27 431
Lokaler	-21 567	-19 106	-21 599	-22 783	-1 184
Köpta platser	-37 211	-48 116	-51 527	-94 615	-43 088
Övrigt	-74 595	-71 444	-109 556	-79 535	30 021
Summa kostnader	-365 580	-375 568	-456 234	-497 916	-41 682
Buffert (endast i budget)					
Nettokostnad	-53 224	-41 270	-47 502	-44 641	2 861
Kommunbidrag	53 001	44 628	47 502	47 502	0
Resultat efter kommunbidrag	-223	3 358	0	2 861	2 861
Godkänt ianspråktaget ackumulerat resultat					
Resultat jfr med tillgängliga medel	-223	3 358	0	2 861	2 861
Ackumulerat resultat				1 457	

Resultatanalys

Stadsdelsnämnden Norr, kommungemensam verksamhet, redovisar 2016 ett överskott med 2 861 tkr.

I överskottet ingår

- Kostnader för barn med skyddad identitet (ramtilldelning saknas)
- Margaretagatan 5. Pga intagningsstopp har enheten haft en låg beläggning men inga möjligheter att anpassa personalen i motsvarande grad samt avvecklingskostnader.
- Klibbskivlingen. Pga intagningsstopp har enheten haft en låg beläggning men inga möjligheter att anpassa personalen i motsvarande grad och även ej erhållit tomplatsersättning.

Dessa kostnader hade stadsdelen vid bibehållen organisation begärt kompensation för i bokslutet.

4.2 Kommunövergripande verksamhet

4.2.1 Budgetavvikelse

Verksamheternas nettokostnad

Tkr	Budget 2016	Bokslut 2016	Avvikelse Tkr	Avvikelse %
Fritid	1 304	1 274	30	2,30
Kommungemensam förskola/skola	39 309	37 461	1 848	4,70
Individ- och familjeomsorg	1 881	2 018	-137	-7,28
Flyktingverksamhet	3 895	-1 389	5 284	135,66
Buffert inom årets kommunbidrag				
Summa	46 389	39 364	7 025	15,14

Särskolornas korttidstillsyn redovisas under rubriken Kommungemensam förskola/ skola.

Väsentliga budgetavvikelser

Resultat

Kommungemensam förskola/skola redovisar ett överskott som beror på ej utbetalda vårdnadsbidrag i förhållande till ramtilldelning. I avvikelserna ingår kostnader för barn och elever med skyddad identitet. Dessa kostnader är inte finansierade i ramtilldelningen.

I FO Asyl redovisar ett överskott som beror på det stora antal ensamkommande barn som anlät till Borås. Stadsdelen övertog ansvaret för boendena fr om juni 2015 från Stadsdel Väster. Avsättning har genomförts i bokslutet avseende etableringskostnader för dessa barn kommande år.

Åtgärder

4.2.2 Verksamheternas utveckling

4.2.2.1 Fritid

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Bokslut 2016
Intäkt	22	24	28	22
Kostnad	-1 276	-1 182	-1 332	-1 296
Nettokostnad	-1 254	-1 158	-1 304	-1 274

Analys

Stadsdelsnämnden har ansvarat för dagkolonin badresor till Sjömarken som äger rum under sommarlovet och vänder sig till barn i åldern 7-13 år. Bussar hämtar vid hållplatser runt om i staden. Personalen rekryterades under 2016 i stor utsträckning från fritidsgårdarna i Borås Stad.

Ansvaret för badreseverksamheten kommer från 170101 att ligga under Fritids- och folkhälsonämnden.

4.2.2.2 Förskola

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Bokslut 2016
Intäkt	21	862	1 218	1 944
Kostnad	-7 505	-8 842	-9 198	-7 441
Nettokostnad	-7 484	-7 980	-7 980	-5 497

Analys

Överskottet beror på minskning av antal utbetalda vårdnadsbidrag. I övrigt har verksamheten bedrivits enligt plan. Utvecklingsenheten har bedrivit utvecklingsinsatser inom förskola bl.a med ECERS-pedagoger och avgett kvalitetsrapporter på huvudmannanivå.

4.2.2.3 Grundskola inkl. särskola, fritidshem

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Bokslut 2016
Intäkt	18 624	14 346	10 482	15 891
Kostnad	-53 554	-44 796	-41 811	-47 855
Nettokostnad	-34 930	-30 450	-31 329	-31 964

Analys

Verksamheten har bedrivits enligt plan.

CFL har haft ett omfattande arbete med att omhänderta det stora antalet nyanlända elever. De har även i samarbete med Borås högskola bedrivit en omfattande kompetensutvecklingsinsats för sin personal.

Utvecklingsenheten har bedrivit utvecklingsinsatser inom grundskola bl.a. läsutveckling, matematik och BFL. Under hösten inleddes dessutom ett arbete att stötta rektorer på fyra utvalda skolor med utvecklingspedagoger. Utvecklingsenheten har bedrivit huvudmannens kvalitetsarbete.

4.2.2.4 Individ- och familjeomsorg

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Bokslut 2016
Intäkt	162	166	148	167
Kostnad	-2 002	-2 077	-2 029	-2 185
Nettokostnad	-1 840	-1 911	-1 881	-2 018

Analys

Borås Stads barnkoloni i Espevik administreras av Stadsdelsförvaltningen Norr. Verksamheten vänder sig till barn 8-12 år och pågår under tre treveckorsperioder på sommarlovet. Det finns möjlighet för 108 barn att delta. Till dessa platser fanns under 2016 160 sökande.

Fritids- och folkhälsonämnden kommer från 170101 att ansvara för Borås Stads barnkoloni.

4.2.2.5 Flyktingverksamhet

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Bokslut 2016
Intäkt	46 446	88 747	163 059	194 256
Kostnad	-49 016	-85 917	-166 954	-192 867
Nettokostnad	-2 570	2 830	-3 895	1 389

Analys

Asylsökande barn

Stadsdelsnämnden Norr har ansvaret för asylsökande barn i Borås Stad. Asylsökande barn omfattar såväl barn som bor med sina vårdnadshavare som ensamkommande flyktingbarn utan legal vårdnadshavare i Sverige.

Ensamkommande flyktingbarn

Under 2016 har det endast kommit 20 ensamkommande barn till Borås. 359 har någon gång under året varit placerad på ett Hem för vård och boende och 177 har någon gång varit i familjehem. Detta är inte unika barn utan samma barn kan först ha anlänt till en institution och sedan pga. t.ex. låg ålder omplacerats till ett familjehem. Under sommaren 2016 genomfördes ett stort antal aktiviteter för ensamkommande ungdomar och det var en sommar som fungerat mycket bra för de placerade barnen. En del av de medel som reserverats för kommande kostnader avsedda för ensamkommande flyktingbarn har använts för att anordna sommaraktiviteter. Ett stort boende som verksamheten behöver lämna pga. att fastigheten skall användas till annat ändamål avvecklades under hösten. Avtalet med Gryning Vård kring köp av 7 platser har sagts upp till den 28 februari 2017 och dessa barn behöver då flyttas. Verksamheten beräknar just nu inte behöva starta något ytterligare boende för att klara omställningen utan kan utnyttja tomma platser på de befintliga boendena. Flera ungdomar har

under sommaren skrivits upp i ålder över 18 år och flyttats till Migrationsverkets flyktingboenden. Fortfarande är det många ungdomar som delar rum i de boenden som drivs i egen regi. Antalet ensamkommande asylsökande som enheten har ansvaret för har minskat under andra tertialet med ca 20 personer. En fortsatt minskning beräknas ske under 2017 vilket i planering leder till färre boendeplatser.

Det finns former för utslussning till egen lägenhet och ett antal barn över 18 år med uppehållstillstånd bor i lägenhet med stöd. Regeringen har även tagit beslut om en ny form av boende kallat stödboende och verksamheten driver idag ett sådant boende i egen regi som kommer att utökas under 2017 i och med att ett HVB-boende görs om till stödboende. Handläggningstiden på Migrationsverket har under 2016 förkortats avsevärt och är nu ca 12 månader. Kring asylsökande barn har ett tätt samarbete skett med god man, skolor, institutioner och Migrationsverket.

Boenden för ensamkommande flyktingbarn

Stadsdelsnämnd Norr tog över produktionen av boenden för ensamkommande flyktingbarn från och med 1 juli 2015. Detta för att underlätta ett sammanhållet mottagande av barnen. Under 2016 har fyra boenden startats och ett av dessa senare avvecklats. Periodvis har det inneburit en omfattande rekrytering av personal och en växande verksamhet. Detta har möjliggjorts genom stöd av bl.a. Lokalförvaltningsnämnden och Samhällsbyggnadsnämnden. Året inleddes med att boendena hade en enhetschef och det pågick rekrytering av ytterligare en enhetschef. Det dröjde innan det blev en stabil rekrytering och först under slutet av hösten 2016 fanns två enhetschefer på plats för boendena. Utöver enhetscheferna har varje boende en arbetsledare som hanterar behovet av daglig arbetsledning och fördelning av arbetsuppgifter. Samtliga boendena har personal dygnet runt och även vaken nattpersonal. Barn som mår så pass dåligt pga. traumatiska upplevelser och/ eller annan social och psykisk problematik flyttas ofta till boenden som har behandlingsinriktning. Periodvis har det varit mycket svårt att få tillgång till denna form av platser då efterfrågan i hela landet varit mycket hög. Möjligen skall det övervägas att inrätta ett eget boende i Borås Stads regi för barn med mer omfattande problematik för att på så sätt inte vara helt beroende av att köpa externa platser.

Personal

Bristen på socionomer och svårigheten att rekrytera har påverkat den myndighetsutövande verksamheten och i många ärenden har utredningstiderna varit långa och ett antal ungdomar har under lång tid saknat handläggare. Under våren 2016 har flera handläggare, utan socionomexamen, men med högskoleutbildning inom angränsande områden anställts för att hantera arbetsbelastningen. Detta har skett i form av ett försöksprojekt som följs av en arbetsgrupp. Belastningen har under slutet av hösten 2016 börjat minska till följd av att det kommit få barn och att fler slussas ut eller flyttar till Migrationsverkets förläggningar. Verksamheten behöver under 2017 följa de arbetsmiljömässiga konsekvenserna av den intensiva arbetstoppen som varat under en lång tid. En arbetsmiljökartläggning med stöd av företagshälsan har genomförts under hösten som en del i åtgärder till följd av en anmälan enligt 6 6a § Arbetsmiljölagen. Fyra konsulter har tagits in i verksamheten för att stärka upp myndighetsutövningen, vilket påverkar budgeten men kan hanteras inom de ersättningar som tilldelas för de placerade barnen från Migrationsverket. Verksamheten finansierar även sex stycken personal inom familjehemsenheten som hanterar familjehemsplasseringar för ensamkommande flyktingbarn. Från januari 2017 kommer enheten även att ha två metodhandledare för att garantera en nära arbetsledning.

4.3 Kommungemensam produktion

4.3.1 Budgetavvikelse

Verksamheternas nettokostnad

Tkr	Budget 2016	Bokslut 2016	Avvikelse Tkr	Avvikelse %
Kommungemensam förskola/skola	0	-394	394	#DIVISION/0!
Äldreomsorg	1 113	5 671	-4 558	-409,52
Summa	1 113	5 277	-4 164	-374,12

Väsentliga budgetavvikelser

Kommungemensam förskola/skola

Produktionsenheterna redovisar ett mindre överskott. Avvikelser finns mellan enheterna. Förberedelseklasserna rabatterade under hela 2016 det interna priset med 25 % samt debiterade ej nov-dec.

Äldreomsorg

Budgetavvikelsen har främst uppstått pga låg beläggning och avveckling av Margaretagatan 5, samt Klibbskivlingens låga beläggning pga intagningsstopp och ej erhållen tomplatsersättning. Löneökningarna har varit högre än ramtilldelning.

Åtgärder

Vård- och omsorgsboendena fortsätter arbetet med att minimera merkostnaden pga borttagandet av delade turer genom optimerad bemanningsplanering.

4.3.2 Verksamheternas utveckling

4.3.2.1 Förskola

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Bokslut 2016
Intäkt	2 681	2 742	2 121	2 612
Kostnad	-3 099	-2 642	-2 121	-2 042
Nettokostnad	-418	100	0	570

Analys

Kvarngården Mini är en förskola för flerfunktionshindade barn. Verksamheten har hållit god kvalite under året. Ansvar för verksamheten övergår framgent till Förskolenämnden.

4.3.2.2 Grundskola inkl. särskola, fritidshem

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Bokslut 2016
Intäkt	66 921	56 190	65 439	72 836
Kostnad	-65 186	-55 433	-65 439	-73 012
Nettokostnad	1 735	757	0	-176

Analys

CFL har bedrivit en omfattande förberedelseklassverksamhet. Priset för verksamheten har kunnat reduceras med ca 25% till följs av stordriftfördelar. Brist på behöriga lärare har också medfört oönskat stora klasser vilket också bidragit till att priset kunna sänkas. Kvalitén har påverkats negativt av lärarbristen men bedöms ändå varit godtagbar.

Grundsärskolorna har haft något större elevantal än budgeterat. Lokalerna kan nu inte ta fler elever och det är av yttersta vikt att de äldre eleverna på Fjärdingskolans grundsärskola till HT 17 får tillgång till sina lokaler i den renoverade Bodaskolan.

4.3.2.3 Äldreomsorg

4.3.2.3.1 Vård- och omsorgsboenden

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Bokslut 2016
Intäkt	170 637	170 369	162 393	162 332
Kostnad	-174 762	-172 990	-163 501	-168 171
Nettokostnad	-4 125	-2 621	-1 108	-5 839

Analys

AB Bostäder driver från september 2016 Margaretagatan 5 som ett Trygghetsboende.

Efter ett beslut om inflyttningsstopp och ingen ersättning för sk tomtid på Margaretagatan 5 och Klintessväng 10 så har verksamhetens anpassningar av personalbemanningen inte kunna inrymmas i den ersättning som verksamheten fått för de belagda platserna. Vissa av de tomma lägenheterna på Margaretagatan 5 har under året använts till ensamkommande barn som en akutlösning och avslutades i mars 2016.

Vid årsskiftet bor endast 6 brukare kvar på Klintessväng 10 av tillgängliga 16 lägenheter. Enheten försöker omfördela personalresurser men det måste finnas en viss grundbemanning och den inryms inte helt i den ersättning som verksamheten får för de belagda platserna.

Alla enheter har under året arbetat med kvalitetsregister, Senior alert och BPSD (beteende och psykiska symtom vid demenssjukdom).

Österlånggatan och Margaretagatan 9 har tillsammans med vuxenutbildningen startat utbildningsenheter, Österlånggatan har under året haft 12-13 lärlingar.

Time Care och Time Care Pool har införts för i hela verksamheten och kommer vara ett stöd för enhetschefer att planera sin bemanning utifrån verksamhetens behov.

I samband med att det frigjorts resurser pga borttagandet av delade turer har aktiviteter för de boende kunnat erbjudas på helgerna.

4.3.2.3.2 Dagverksamhet

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Bokslut 2016
Intäkt	7 157	1 383	1 161	1 425
Kostnad	-9 493	-2 196	-1 166	-1 257
Nettokostnad	-2 336	-813	-5	168

Analys

Verksamheten har bedrivits enligt plan.

5 Verksamhetsmått

5.1 Fritidsverksamhet

Verksamhetsmått	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Antal fritidsgårdar	5	5	5	5
Öppethållande timmar per vecka, fritidsgård	162	162	162	162
Öppethållande dagar per vecka	7	7	7	7

5.2 Kultur

Verksamhetsmått	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Antal folkbibliotek	2	2	2	2
Öppethållande timmar per vecka, folkbibliotek	86	86	86	86

5.3 Skola

5.3.1 Grundskola

Verksamhetsmått	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Antal elever från stadsdelen i	2 652	2 750	2 852	2 822

Verksamhetsmått	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
grundskola				
Antal individintegrerade elever från stadsdelen	7	4	6	0
Antal egna elever i fristående skola	304	292	294	297
Antal elever i stadsdelens skolor, ej kommungemensamma specialskolor	2 505	2 650	2 742	2 776
Antal elever i åk 1-3 i stadsdelens skolor, ej kommungemensamma specialskolor	891	972	1 021	1 023
Antal elever i åk 4-6 i stadsdelens skolor, ej kommungemensamma specialskolor	795	814	834	833
Antal elever i åk 7-9 i stadsdelens skolor, ej kommungemensamma specialskolor	819	864	887	920
Total produktionskostnad per elev i stadsdelens skolor, exkl skolskjutsar, kr	79 753	77 206	76 542	80 814
Kostnad för administration per elev i stadsdelens skolor, kr	6 735	6 993	7 156	7 829
Kostnad för skolmåltider per elev i stadsdelens skolor, kr	5 384	5 190	5 658	5 574
Kostnad för elevvård per elev i stadsdelens skolor, kr	2 489	2 669	2 704	2 653
Kostnad för lokaler per elev i stadsdelens skolor, kr	17 800	17 112	17 110	17 451
Kostnad för undervisning per elev i stadsdelens skolor, kr	38 867	37 226	36 690	39 487
Kostnad för elevassistenter per elev i stadsdelens skolor, kr	3 859	3 927	3 062	3 697
Kostnad för läromedel mm per elev i stadsdelens skolor, kr	4 010	3 526	3 421	3 535
Kostnad för skolbibliotek per elev i stadsdelens skolor, kr	609	562	740	589
Lokalyta per elev, m ²	16,09	15,22	14,7	14,48
Antal elever per lärare, exkl. kommungemensam skola (heltidstjänst)	13		13,7	13,5
Antal elever per lärare exkl. lärare i svenska som andraspråk	13,2		13,9	13,7

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Antal elevvårdspersonal och elevassistenter per 100 elever	1,5	1,34	1,4	1,06
Antal egna elever med skolskjuts	620	632	670	712

5.3.2 Förskoleklass

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Antal elever från stadsdelen i förskoleklass	332	342	343	318
Antal elever i fristående verksamhet	9	6	9	5
Antal elever i stadsdelens förskoleklasser	342	353	332	343
Total nettokostnad per elev i stadsdelens förskoleklasser	41 828	46 529	49 654	51 279
Kostnad för personal per elev i stadsdelens förskoleklasser	24 623	27 010	28 491	31 116
Kostnad för lokaler per elev i stadsdelens förskoleklasser	12 055	13 702	14 771	14 299
Övriga kostnader per elev i stadsdelens förskoleklasser	5 150	5 817	6 392	5 865
Elever per heltid pedagogisk personal	19,9	21,6	20,2	20,9

5.3.3 Obligatorisk särskola

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Antal elever i särskola	16	19	20	23
Antal elever i kommunens särskola	92	96	99	101
Antal elever från annan kommun	4	3	3	3
Antal elever från kommunen hos annan huvudman	1	0	0	2
Nettokostnad per elev i kommunens skolor, kr	354 245	372 002	379 657	403 550
Antal elever per heltidslärare	3,6	3	3,4	3,5
Antal elever per heltid elevassistent	3,1	4,9	3,5	3,5

5.3.4 Fritidshem

Verksamhetsmått	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Antal placerade barn från egen stadsdel.	1 108	1 210	1 200	1 271
varav barn i fristående verksamhet	32	30	31	40
Andel placerade barn som går i förskoleklass och åk 1-3, %	88	89	87	89
Andel placerade barn som går i åk 4-6, %.	12	11	14	11
Antal producerade platser i stadsdelen	960	1 170	1 182	1 242
Antal inskrivna barn i stadsdelen	1 075	1 226	1 231	1 307
Bruttokostnad per heltidsbarn, kr	42 458	34 977	35 204	33 173
Kostnad för personal per heltidsbarn, kr	29 909	23 853	23 615	22 162
Kostnad för lokaler per heltidsbarn, kr	7 847	7 228	7 331	7 070
Övriga kostnader per heltidsbarn, kr	4 702	3 896	4 258	3 941
Inskrivna barn per heltid pedagogisk personal	19,1	21,6	21,5	21

5.4 Förskola

5.4.1 Förskola

Verksamhetsmått	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Antal placerade barn från egen stadsdel	1 534	1 522	1 620	1 547
varav barn i fristående verksamhet	107	113	128	115
varav barn i pedagogisk omsorg i stadsdelen	0	0	0	0
varav barn i enskild pedagogisk omsorg	5	4	5	3
Andel placerade egna barn i förskoleverksamhet, %	87	87	87	87
varav andelen placerade egna barn i förskola, %	87	87	87	87
varav andelen placerade egna barn i pedagogisk	0	0	0	0

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
omsorg, %				
Antal vårdnadsbidrag	154	147	145	76
Antal producerade platser i stadsdelen.	1 153	1 196	1 285	1 235
Antal inskrivna barn i stadsdelen.	1 461	1 464	1 502	1 519
Bruttokostnad per heltidsbarn, kr.	138 131	137 447	135 485	148 384
Kostnad för personal per heltidsbarn, kr.	96 891	97 636	97 443	102 731
Kostnad för lokaler per heltidsbarn, kr.	22 292	23 675	23 219	25 358
Övriga kostnader per heltidsbarn, kr.	18 948	16 136	14 823	20 295
Inskrivna barn per heltid pedagogisk personal.	6,2	6,1	6,1	5,96
Barn på förskola där barnen deltar vid planering av förskolans (veckans) aktiviteter, andel i %.			100	100

5.4.2 Pedagogisk omsorg, upp till 5 år

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Antal inskrivna barn i stadsdelens pedagogiska omsorg, upp till 5 år	0	0	0	0

5.4.3 Öppna förskolor

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Öppethållande timmar per vecka	33	37	37	37
Antal öppna förskolor	2	2	2	2

5.5 Individ- och familjeomsorg för barn och ungdomar

5.5.1 Barn och ungdom 0-20 år

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Antal aktualiserade barn och ungdomar	540	442	500	393
Andel aktualiserade av totala	8,5	6,6	6	5,7

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
antalet 0-20-åringar, %				

5.5.2 Öppenvård

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Antal barn/ungdomar som är föremål för individuellt behovsprövade öppna insatser	141	154	130	118
Genomsnittlig nettokostnad per barn/ungdom i individuellt behovsprövade öppna insatser.	45 655	55 043	61 492	74 990

5.5.3 Familjehem

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Antal placerade barn/ungdomar,	34	34	35	28
Antal asylsökande	36	100	60	177
Antal vård dygn per placerad	283	376	300	302
Nettokostnad per vård dygn, kr	660	786	614	777

5.5.4 Institutioner för 0-12-åringar

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Antal placerade barn/ungdomar	1	0	1	1
Antal asylsökande.	8	0	8	37
Antal vård dygn per placerad.	1	0	30	120
Nettokostnad per vård dygn, kr.	6 040	0	10 000	6 897

5.5.5 Institutioner för 13-20-åringar

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Antal placerade barn/ungdomar.	5	9	4	6
Antal asylsökande,	61	359	150	247
Antal vård dygn per placerad,	237	140	195	175
Nettokostnad per	3 581	2 491	6 572	2 514

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
vård dygn, kr,				

5.6 Äldreomsorg

5.6.1 Insatser i ordinärt boende

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Antal brukare med hemtjänst, över och under 65 år	1 206	1 188	1 200	1 189
varav brukare över 65 år	1 137	1 108	1 150	1 123

5.6.2 Utförd tid

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Total utförd tid i egen regi hos brukare, timmar	212 600	198 013	214 000	212 390
Tid som utförs av extern utförare hos brukare enligt hemtjänstvalet, timmar	66 926	72 865	66 000	68 132
Brukartid, %	64,7	59	64,2	58,9
Bruttokostnad per utförd timma hos brukare interna utförare, kr	505	555	483	570

Årsutfall 2016 är inklusive brukare under 65 år.

5.6.3 Matdistribution

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Antal personer med matdistribution	400	283	375	249
varav antal personer med kylmat	360	283	375	249
varav antal personer med varm mat	40	0	0	0

5.6.4 Sjuksköterskor i ordinärt boende

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Antal brukare med sjuksköterskeinsatser	0		1 000	1 040

5.6.5 Rehabilitering, dagvård och sjukgymnastik i ordinärt boende

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Antal brukare med rehabiliteringsinsatser	0		1 000	1 000

5.6.6 Vård- och omsorgsboende med hemtjänst

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Antal köpta platser.	38	38	30	31
Antal producerade platser (lägenheter) i egen stadsdel.	62	34	34	46

5.6.7 Vård- och omsorgsboende med heldygnsomsorg

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Antal köpta platser	264	260	263	270
Antal producerade platser (lägenheter) i egen stadsdel	230	226	226	230
Antal entreprenadplatser	0	0	0	0

5.6.8 Korttidsvård

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Antal producerade korttidsplatser	14	0	0	0
Antal belagda dygn med korttidsvård	2 307	11	0	0
Bruttokostnad per vård dygn, kr	3 671	94 952	0	0
Antal köpta dygn med korttidsvård, för egna stadsdelsinvånare	7 642	6 907	6 205	7 357
Antal personer från stadsdelen med korttidsvård	266	273	155	229
Antal dygn per person med korttidsvård	29	25	40	32

5.6.9 Övrigt

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
-----------------	----------------	----------------	-------------	----------------

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Trygghetstelefoner	1 244	1 275	1 200	1 241
Antal hemvårdsbidrag	87	65	80	64

5.7 Egen organisation

Verksamhetsmätt	Årsutfall 2014	Årsutfall 2015	Budget 2016	Årsutfall 2016
Andel personer som har heltidsanställningar.	96,3	96,5	96	94

6 Investeringar

Investeringsprojekt

Tkr	Godkänd utgift	Utgift tom 2015	Utgift 2016	Återstår
-----	----------------	-----------------	-------------	----------

Analys

Stadsdelsnämnd Norr har inte haft några investeringsprojekt under 2016.